

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การรับรู้และพฤติกรรมของภาคส่วนชุมชนในการใช้น้ำสถานการณ์ ประสิทธิภาพการใช้น้ำในภาคส่วนบริการและธุรกิจขนาดใหญ่ เพื่อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์ในการลดการใช้น้ำ หรือเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในภาคส่วนชุมชน ภาคส่วนบริการและธุรกิจขนาดใหญ่ในพื้นที่นำร่องสาม จังหวัดเพื่อรองรับการพัฒนาโครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ตัวแทน คริวเรือนและภาคธุรกิจบริการผู้ใช้น้ำในพื้นที่จังหวัดชลบุรี ระยองและฉะเชิงเทรา การศึกษาใช้วิธีการ ดำเนินการวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ในการประเมินการรับรู้และพฤติกรรมของภาคส่วน ชุมชนในการใช้น้ำใช้ การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามตามกรอบตัวชี้วัดที่พัฒนาขึ้นด้วยวิธีการทางสถิติจำนวน 25 ตัวชี้วัดภายใต้ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและบริการน้ำ ประกอบด้วย 11 ตัวแปร 2. ความตระหนักต่อความสำคัญของทรัพยากรน้ำและความมุ่งมั่นของพฤติกรรมลดการใช้น้ำ ประกอบด้วย 10 ตัวแปร และ 3. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหา น้ำประปา ประกอบด้วย 4 ตัว แปร พบว่ากลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ศึกษารับรู้ต่อตนเองว่ามีความตระหนักต่อความสำคัญของทรัพยากรน้ำสูงสุด รองลงมาคือการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการ ตามลำดับ ค่าเฉลี่ย อยู่ในช่วง 3.2-3.7 (จาก 5) และมีการรับรู้แบบ Self-under-estimated เกี่ยวกับปริมาณการใช้น้ำของ ประชาชนในพื้นที่ กลุ่มที่มีการใช้ปริมาณน้ำต่อหัวประชากรมากจะอยู่ในกลุ่มผู้ที่จ่ายค่าน้ำอยู่ในช่วง 263 - 876 บาท สำหรับผลการศึกษาในภาคธุรกิจบริการซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นโรงแรมและ สปารับรู้ต่อตนเอง ว่ามีความตระหนักต่อความสำคัญของทรัพยากรน้ำสูงสุด สอดคล้องกับภาคชุมชน รองลงมาคือการมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหา และประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการ ตามลำดับ โดยหากพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่า อยู่ในช่วง 2.8-4.0 (จาก 5) กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ไม่สามารถประมาณการใช้น้ำเชิงปริมาณได้ แต่จะประเมิน ในหน่วยของค่าน้ำประปาต่อเดือน ผลการประเมินข้อคิดเห็นต่อภาคส่วนชุมชนเชิงกลยุทธ์ในการลดการใช้น้ำ หรือเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในภาคส่วนชุมชนจากการประชุมกลุ่มและการประชุมเชิงปฏิบัติการ ประเด็น การขับเคลื่อนที่สำคัญในการลดการใช้น้ำหรือเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในชุมชน ประกอบด้วย การให้ข้อมูล เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระดับการใช้น้ำของประชาชน การขับเคลื่อนให้ชุมชนดำเนินการด้วยตนเองและ กระตุ้นความร่วมมือระหว่างชุมชนเพื่อลดการใช้น้ำ การวิเคราะห์และลดต้นทุนของการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ สุขภัณฑ์ประหยัดน้ำ การนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ (ในระดับการยอมรับร้อยละ 25) ต้องมีการจัดการในรูปแบบ ที่สามารถกำจัดเงื่อนไขหรือข้อกั้วทางด้านสุขอนามัยและดำเนินการในรูปแบบระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อนำกลับมา ใช้ใหม่แบบระบบส่วนกลางอาจมีความเหมาะสมกว่าการบำบัดเป็นระบบย่อย เพื่อลดข้อจำกัดด้านพื้นที่ติดตั้ง ค่าลงทุนและดูแลระบบท่อแยกอาคาร

คำสำคัญ: โครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก; การลดการใช้น้ำ ; การนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ ; การรับรู้ สาธารณะ; การพัฒนาตัวชี้วัด

Abstract

This research aims to study the water use perceptions and behaviors of community sectors, situation of water efficiency in the service sector and large businesses, in order to make strategic recommendations for reducing water consumption or increasing water efficiency in the community sector, service sectors and large businesses in the study areas that is the pilot area of three provinces to support the development of the Eastern Economic Corridor. The sample group consisted of the representatives' water user from household and service businesses in the Chonburi, Rayong and Chachoengsao Province. The study used a combination of quantitative and qualitative research methods to assess the perception and behavior of community sectors on water consumption. Data were collected by questionnaires according to the statistical method developed by 25 indicators under 3 components: 1. Efficiency in water services and management consisted of 11 variables, 2. Realization of the importance of water resource and the determination of water consumption reduction behavior consisted of 10 variables, and 3. The participation of the community in solving the water supply problem consisted of 4 variables. It was found that the participants were most relevant in their high water used efficiency, the participation in water problem solving, and the efficiency of the water management system, respectively, the mean value was in the range of 3.2-3.7 (in scale of 5). There is a perception Self-under-estimated about the water consumption of people in the study area. The group with high water consumption per capita was among those who paid for water in the range of 263-876 Thai baht. For the results in the hospitality business sector, most of the samples were hotels and Spas, perceive themselves as having the highest awareness of the importance of water resources in according with the community sector, followed by participation in water problem solving, and the efficiency of the management system, respectively. The average score was in the range of 2.8-4.0 (in scale of 5). Most study population groups are unable to quantitatively estimate water use themselves but will be assessed in units of water cost per month. The results of the community sector comments evaluation to the strategically of reducing or increasing the efficiency of water consumption from group meetings and workshops show that the key drivers include providing information to build understanding of people's water use levels, driving communities to act independently and stimulating cooperation between communities to reduce water consumption, analysis and cost reduction of modifications to water-saving sanitary equipment.

การศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำสำหรับกลุ่มผู้ใช้น้ำในชุมชนเพื่อรองรับการพัฒนาโครงการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
Study of enhance domestic water consumption efficiency for development in Eastern Economic Corridor (EEC)

Water recycling, at a 25% acceptable level, needs to be managed in a way that eliminates the hygiene condition. A central waste water treatment system operation for reuse may practical in order to the limitation of onsite installation area, investment and operation cost of piping systems in private building.

Keywords: Eastern Economic Corridor; Reducing water consumption; Water recycling;
Public perception; Indicators development